

HERMANIS PAUKŠS

KAD ČŪSKA ZANE GRIB GULĒT...

ŪPIS LEONARDS

ČŪSKA ZANE

CŪCIŅA LONIJA

PELE IMPERIĀLIJA

LELLE ANNIJA

PIRMAIS CĒLIENS

1. skats

Rotaļistaba.

ŪPIS. Kā tu domā, cienītā čūska Zane – cik ir divi reiz divi?

ČŪSKA. Es neko nedomāju – es guļu.

ŪPIS. Bet kā tu domā, cienītā čūska Zane – vai divi reiz divi varētu būt četri?

ČŪSKA. Klausies tu – ūpi Leonard! Vai tad es nepateicu pietiekoši skaidri, ka guļu?

ŪPIS. Nē, nē – tu pateici pietiekoši skaidri, tikai es nesaprotu, kā var gulēt, ja nav zināms, cik ir divi reiz divi!

ČŪSKA. Divi reiz divi ir četri! Un liecies taču vienreiz mierā!

ŪPIS. Labi gan, ka četri... citādi – es jau sāku uztraukties...

ČŪSKA. Kas tur ko uztraukties? Ja divi reiz divi ir četri, tas nozīmē, ka viss ir kārtībā...

Kaut kur aiz sienas atskan lelles Annijas brēciens.

ŪPIS. Kas tas bija?

ČŪSKA. Un kas tad bija? Kāds iebrēcās. Lūk kas bija!

ŪPIS. Nu ja – iebrēcās! Bet tu saki, ka viss ir kārtībā!

ČŪSKA. Protams, ka kārtībā! Ja nebūtu kārtībā, tad pat iepīkstēties nespētu, nemaz nerunājot par brēkšanu.

ŪPIS. Bet kā tu domā, cienītā čūska Zane – kas tur varētu tā brēkt?

ČŪSKA. Es nedomāju, ūpi Leonard, es guļu!

ŪPIS. Ak, tā?... Bet es tā domāju, domāju... un nevaru saprast, kā tu gulēdama vari man atbildēt?

ČŪSKA. Un vai tu vēl ilgi tā domāsi, ūpi Leonard?

ŪPIS. Visu mūžu!

ČŪSKA. Šausmas!...

Atkal dzirdams lelles Annijas brēciens. Uzskrien cūciņa Lonija.

Ūpis Leonards, pārbijies no cūciņas Lonijas, iekliež, tad spļauj pār plecu.

ČŪSKA. Vai tas kādreiz beigsies?

ŪPIS. Man liekas, ka tas tagad tikai tā pa īstam sāksies!

CŪCIŅA. Vai jūs arī dzirdējāt to šaušalīgo kliedzienu? Vai jūs arī dzirdējāt?

ČŪSKA. Jā – tas bija ūpis Leonards, kas kliezēja.

ŪPIS. Nu, vai ziniet! Tas nu gan nebūs tiesa!

ČŪSKA. Tu varbūt gribi teikt, ka nekliedzi?

ŪPIS. Nē, es kliežu gan... Bet es kliežu tāpēc, ka mani pārbiedēja cūciņa Lonija!

CŪCIŅA Es tevi pārbiedēju? Vai patiešām?

ČŪSKA. Man ir pilnīgi vienalga, kāpēc tu kliedzi, bet tu kliedzi, un ar to viss ir izteikts!

ŪPIS. Nē, nav vis izteikts, jo mēs runājam par dažādiem kliedzieniem! Tu runā par to, ka es kliežu, jo pārbijos no cūciņas Lonijas, bet cūciņa Lonija runā par to kliedzienu, kurš nebija mans!

CŪCIŅA. Jā, jā - es runāju par to kliedzienu, kas atskanēja kaut kur tepat blakus!

ČŪSKA. Tepat blakus atskanēja ūpja Leonarda kliedziens!

ŪPIS. Kas par muļķībām! Protams, ka mans kliedziens atskanēja tepat blakus, bet tepat blakus, lai arī mazliet tālāk atskanēja vēl viens kliedziens, un tieši par to runā cūciņa Lonija, un arī es par to runāju!

ČŪSKA. Bet es runāju par tavu kliedzienu! Bez tam – tu spļāvi!

ŪPIS. Nē, es nespļāvu, bet trīsreiz nospļāvos pār kreiso plecu, jo cūciņa Lonija mani nobiedēja!

CŪCIŅA. Es tevi nobiedēju? Patiešām?

ČŪSKA. Tas ir pilnīgi vienalga – spļaut vai nospļauties! Tas ir pilnīgi vienalga un ļoti neglīti! Un arī kliegt ir ļoti neglīti, vēl jo vairāk, zinot, ka citas rotaļlietas tai laikā guļ!

ŪPIS. Kura tad no rotaļlietām guļ?

ČŪSKA. Pieņemsim, ka es.

ŪPIS. Ai – piedod!

ČŪSKA. Pēdējo reizi.

*Un vēlreiz atskan lelles Annijas nešpetnais brēciens. Uzsrien pele Imperiālīja.
Ūpis Leonards un cūciņa Lonija bailēs iekliežas, tad trīsreiz spļauj pār kreiso plecu.*

ČŪSKA. Atkal!...

PELE. *(nostājusies telpas vidū, kliež).* Palīgā! Palīgā!

ČŪSKA. Nu vai tiešām nevar klusāk?

PELE. Nevar! Nevar!!! Kādreiz ir tā, ka nevar klusāk!

ČŪSKA. Pele Imperiālīja, kā vienmēr, pārspīlē.

PELE. Vai jūs nedzirdat, kad es saucu palīgā?

ŪPIS un CŪCIŅA. Dzirdam!

ČŪSKA. Un tepat vien esam.

PELE. Vai jūs dzirdējāt to izmisuma pilno sāpju kliedzienu?

ŪPIS un CŪCIŅA. Dzirdējām!

ČŪSKA. Varbūt vismaz jūs tagad varētu neblaut? Man krīt ciet ausis!

PELE. Tev sirds nav krūtīs!

ČŪSKA. Kur tad tā ir?

PELE. Lellei Annijai draud nāve, bet jūs te guļat!

ŪPIS un CŪCIŅA. Mēs neguļam!

PELE. Nē, jūs guļat gan! Lūk, čūska Zane, piemēram, guļ!

ŪPIS un CŪCIŅA. Celies augšā!

ČŪSKA. Es darišu to, ko gribēšu! Lellei Annijai vienmēr kaut kas draud! Un nenāciet klāt – kodīšu!

PELE. Šoreiz tas ir nopietni! Es redzēju viņas acis. Lelles Annijas acis bija asaru pilnas!

ČŪSKA. Viņas acis vienmēr ir asaru pilnas! Bet tas man netraucē gulēt. Toties, kad jūs te sataisāt ļembastu, tad gan es nevaru gulēt!

ŪPIS. Kas noticis Annijai?

CŪCIŅA. Kas noticis Annijai?

PELE. Viņa mirs, ja nedabūs balonu!

ČŪSKA. Ha – ha – ha!

ŪPIS un CŪCIŅA. Nu vai zini!

ČŪSKA. Nenāciet klāt! Kodīšu!

ŪPIS. Neiesim. Vēl ņems un patiešām iekodīs.

CŪCIŅA. Neiesim. Mēs neiesim!

PELE. Vai tiešām nav neviena, kas sadabūtu lelei Annijai balonu?!

ŪPIS. Ir!

CŪCIŅA. Ir!

ŪPIS. Tikai kur lai to ņem?

CŪCIŅA. Jā – kur lai to ņem?

PELE. Ir jāņem vienalga kur! Atcerieties, ka lelle Annija mirs, ja nedabūs balonu!

ČŪSKA. Pele Imperiālija kā vienmēr pārspīlē!

PELE. Nav tiesa!

ŪPIS un CŪCIŅA. Nav tiesa!

ČŪSKA. Nē, ir gan tiesa! Pele Imperiālija, kā vienmēr, pārspīlē, turklāt neļauj man gulēt!

PELE. Tev nemaz nav jāguļ!

ŪPIS un CŪCIŅA. Nav īstais laiks!

ČŪSKA. Nenāciet klāt – kodīšu!

PELE. Mēs arī nemaz nenākam! Un tā – kurš apņemas sameklēt balonu lelei Annijai?

ŪPIS un CŪCIŅA. Es!

PELE. Ļoti labi! Jūs glābsit lelles Annijas dzīvību!

ŪPIS. Tikai es nezinu, kur tādu balonu var dabūt?

CŪCIŅA. Jā – es arī nezinu...

ŪPIS. Šai istabā nav – to es noteikti zinu.

CŪCIŅA. Ja tu zini, tad es nemaz nemeklēju.

PELE. Nē! Vajag meklēt! Lai arī mēs zinām, ka nav!

ŪPIS. Ja vajag, tad meklēsim.

CŪCIŅA. Ja vajag, tad meklēsim!

Ūpis un cūciņa meklē.

ČŪSKA. (*pelei*). Un ko tu nemeklē?

PELE. Nav tava darīšana! Un tu vispār – guli! Ar tevi neviens nerunā! Es varbūt skatos... kur labāk meklēt!

ŪPIS. Nav!

CŪCIŅA. Nekur nav!

ČŪSKA. Brīnums gan! Kā var nebūt, ja jau iepriekš ir skaidri zināms, ka nav?

PELE. Tu paklusē, lūdzu, ja?

ČŪSKA. Nenāc klāt – kodīšu!

PELE. Kod! Kod! Kod, ja gribi! Kod, ja tu esi tik nekrietna! Kod!

ŪPIS un CŪCIŅA. Jā, jā – kod, kod!

ČŪSKA. Un iekodīšu ar!

PELE. Nekrietnā! Nerunāsim vairs ar viņu!

ŪPIS un CŪCIŅA. Nerunāsim.

PELE. Lai viņa gul!

ŪPIS un CŪCIŅA. Lai viņa gul.

PELE. Nu? Ko mēs darīsim? Mēs taču nevaram pieļaut, ka lelle Annija nomirst!

ŪPIS. Organizēsim pārgājienu!

CŪCIŅA. Pretī pavasarim!

ŪPIS. Nē.

CŪCIŅA. Zelta rudens!

ŪPIS. Nē.

CŪCIŅA. Iepazīsti dzimto zemi!

ŪPIS. Nē!

CŪCIŅA. Kāpēc nē?

ŪPIS. Tāpēc, ka mums ir jāatrod balons, nevis jāiepazīst dzimto zemi!

CŪCIŅA. Skaidrs.

PELE. Ļoti laba doma! Kas būs pārgājiena vadītājs? Es!

ŪPIS. Kāpēc tu?

CŪCIŅA. Jā – kāpēc tu?

PELE. Un kāpēc nē?

ŪPIS. Patiešām – kāpēc nē?

CŪCIŅA. Nu ja – kāpēc gan nē!

ŪPIS. Skaidrs – pele Imperiālija ir pārgājiena vadītājs. Tagad kaut kur jāsadabū mugursomas.

CŪCIŅA. Bet man nav mugursomas!

PELE. Man arī nav.

ŪPIS. Man arī nav. Būs jāiet bez mugursomām. Ar dziesmu!

PELE. Bet vai tad tā var?

ŪPIS. Ja nav mugursomu – var!

PELE. Bet kurš sacerēs pārgājiena dziesmu?

CŪCIŅA. Es!

ŪPIS. Ļoti labi – pucē vaļā!

CŪCIŅA. Vai saule spīd, vai lietus līst,
Sirds mana baiļu nepazīst!
Uz priekšu droši vienmēr eju,
Vai kalnup ceļš, vai ved uz leju!

ŪPIS. Un to tu tagad sacerēji?

CŪCIŅA. Goda vārds!

ŪPIS. Negribas ticēt.

PELE. Man arī negribas.

CŪCIŅA. Bet goda vārds! Tā bija! Man ir talants!

ŪPIS (pelei). Var jau būt, ka viņai ir talants, bet kauna gan viņai nav.

PELE. Man arī liekas, ka nav...

CŪCIŅA. Bet kas sacerēs melodiju? Es!
Vai saule spīd, vai lietus līst,
Sirds mana baiļu nepazīst!
Uz priekšu droši vienmēr eju,
Vai kalnup ceļš, vai ved uz leju!

Nu! Iesim taču pārgājienā! Vadītājs pa priekšu! Mēs aiz viņa ar ūpi Leonardu! Lai skan dziesma!

ŪPIS. Lai skan!

Visi trīs sastājas rindā un aizsoļo.

ČŪSKA. Ļoti labi – beidzot varēs pagulēt.

2. skats

Uznāk lelle Annija.

LELLE. Kā? Vai tad te neviena nav?

ČŪSKA. Pati labi redzi, ka nav!

LELLE. Un kas tad tu tāda esi?

ČŪSKA. Es esmu čūska Zane.

LELLE. Es arī tā domāju!

ČŪSKA. Tu pareizi domā.

LELLE. Bet kāpēc tad tu saki, ka te neviena nav?
ČŪSKA. Tāpēc, ka mani droši var neskaitīt.
LELLE. Kur neskaitīt?
ČŪSKA. Nekur.
LELLE. Kāpēc tā?
ČŪSKA. Man tāds raksturs.
LELLE. Tas ir slikts raksturs.
ČŪSKA. Protams. Bet visiem jau nevar būt tik brīnišķīgs raksturs kā tev.
LELLE. To es pati saprotu.
ČŪSKA. Un vai ir kaut kas tāds, ko tu nesaproti?
LELLE. Es nesaprotu, kāpēc te neviena nav!
ČŪSKA. Visi aizgāja.
LELLE. Uz kurienu?
ČŪSKA. Bekot.
LELLE. Kā tas ir – bekot?
ČŪSKA. Sēnes lasīt. Bekas.
LELLE. Uz kurienu?
ČŪSKA. Uz tuvējo mežu.

Lelle Annija atkal neganti iebrēcas.

ČŪSKA. Vai tu nevari vienreiz izbeigt to pretīgo brēkšanu?!
LELLE. Jā, bet kad visi aiziet uz mežu bekot, un es te palieku viena!
ČŪSKA. Tu arī vari iet bekot.
LELLE. Jā, bet es nezinu, uz kurienu!
ČŪSKA. Uz tuvējo mežu.
LELLE. Bet kur ir tas tuvējais mežs?
ČŪSKA. Ļoti tālu.
LELLE. Nu! Kā tad es uz turieni nokļūšu?!
ČŪSKA. Zini ko, Annij! Tas mani neinteresē, nekad nav interesējis, un tuvākajā laikā arī neinteresēs!

Lelle Annija atkal brēc.

ČŪSKA. Ja tu neizbeigsi brēkt, es tev iekodīšu.
LELLE. Jā, bet kad tu neinteresējies par mani!
ČŪSKA. Pietiek, ka citi par tevi interesējas.
LELLE. Kādi citi?
ČŪSKA. Ūpis Leonards, cūciņa Lonija un pele Imperiālija.
LELLE. Vai tiešām viņi par mani interesējas?

ČŪSKA. Protams, ka nē.
LELLE. Bet kāpēc tad tu teici, ka interesējas?!
ČŪSKA. Lai sagādātu tev prieku.
LELLE. Nevajag man tādu prieku! Nevajag! (*brēc*)
ČŪSKA. Ja nevajag, tad ej prom!
LELLE. Es pati zināšu, ko darīt – iet prom vai palikt!
ČŪSKA. Tad paliec.
LELLE. Principā iešu prom.
ČŪSKA. Tad ej prom.
LELLE. Principā palikšu!
ČŪSKA. Tad paliec.
LELLE. Tu izbeidz! Ja, lūdzu!
ČŪSKA. Panāc tuvāk – es tev iekodīšu!

Lelle Annija atkal brēc. Tuvojas pārgājiena dziesma.

LELLE. Kas tur tik šausmīgi bļautās?
ČŪSKA. Tu.
LELLE. Es?
ČŪSKA. Protams, ka tu. Vai tad pati nedzirdi?
LELLE. Nē – es prasu, kas tas par troksni tur tuvojas?
ČŪSKA. Tā ir čirviļu banda.
LELLE. Kas tie par čirviļiem?
ČŪSKA. Vai tad tu nezini? Tie ir briesmīgi laupītāji – pēc izskata atgādina krokodilus, tikai viņiem ir vāveru galvas, žirafu kakli un degunradžu kājas. Kur čirviļi iet pāri, tur neviena lelle vairs dzīva nepaliek!
LELLE. Tu mānies! Tādu čirviļu vispār nav!
ČŪSKA. Ja nav, tad paliec un gaidi, kamēr viņi atnāk un tevi sabradā!
LELLE. Tu mānies! Tu mānies, mānies, mānies! Tie nav nekādi čirviļi! Tie ir ūpis, cūciņa un pele! Tev vienkārši nav kauna!

3. skats

Dziedādami uznāk ūpis, cūciņa un pele.

LELLE. (*māj ar roku*). Heijā! Jūs uz kurieni?
PĀRGĀJIENA DALĪBNIEMI. Heijā! Pārgājienā pakaļ baloniem!
LELLE. Heijā! Kā jums veicās?
ŪPIS. Zini, ka neveicās nemaz. Nevienu pašu balonu neatradām.
PELE. Vai tu traks esi. Vai tu nesaproti, ka llelei Annijai tādas lietas nedrīkst stāstīt!

CŪCIŅA. Vai tu nesaproti?

Lelle Annija nogāžas gar zemi.

PELE. Nu, lūk – tagad lelle Annija nomira!

LELLE. Vēl nē... Ja labi ātri kāds sameklēs balonu, tad mani varbūt vēl var glābt...

PELE. Nu ko jūs stāvat! Skrieniet! Meklējiet!

CŪCIŅA. Skrienam! Meklējam!

ŪPIS. Bet mēs taču bijām pārgājienā! Un labi redzējām, ka visā dzīvoklī nav neviena paša balona!

PELE. Vienalga – ir jāmeklē!

CŪCIŅA (*skraida*). Meklēsim! Meklēsim!

ŪPIS. Bet kur tad mēs meklēsim?

ČŪSKA. Labāk iekniebiet lellei Annijai, un jūs redzēsiet, ka viņa tūlīt pat atdzīvosies!

Lelle Annija brēc.

PELE. Nu kā tu vari tā runāt?!

ŪPIS un CŪCIŅA. Nu kā tu tā vari?!

ČŪSKA. Nenāciet klāt – kodīšu!

LELLE. Jā – un vēl viņa jūs nosauca par čirviļiem!

PELE. Kas?

LELLE. Čūska Zane!

PELE. Vai tā bija?

LELLE. Bija! Bija! Es pati dzirdēju! Viņa teica, ka jūs esot čirviļu banda!

PĀRGĀJIENA DALĪBNIKI. Vai tu tā teici?!

ČŪSKA. Piedodiet – es kļūdījos.

LELLE. Nē! Viņa nekļūdījās! Viņa tīšām tā teica!

PELE. Atzīsties, ka tu tīšām tā teici!

CŪCIŅA. Atzīsties!!!

ČŪSKA. Jūs visi man esat apnikuši! Es aizeju!

LELLE. Nelaidiet viņu prom! Nelaidiet! Viņa zina, kur ir noslēpti baloni!

ČŪSKA. Tu nevari zināt, ko es zinu!

LELLE. Nē – tu zini! Viņa zina!

CŪCIŅA. Šausmas... Kas tagad notiks?...

ČŪSKA. Jā! Es zinu! Es patiešām zinu, kur ir noslēpti baloni! Nu un tad?

PELE. Saki! Saki, kur ir noslēpti baloni!

ČŪSKA. Neteikšu!

PELE. Saki!

ČŪSKA. Neteikšu!

VISI, IZŅEMOT ČŪSKU. Saki!!!

ČŪSKA. Meklējiet paši, ja jau esat tik gudri!

CŪCIŅA. Bet mēs jau nemaz neesam gudri...

PELE. Esam!

ČŪSKA. Ja esat, tad meklējiet!

CŪCIŅA. Nē, neesam!

PELE. Nē, esam!

CŪCIŅA. Nē, neesam! Es negribu meklēt, jo tas ir veltīgi! Mēs tik un tā neatradīsim! Mēs taču gājām pārgājienā, un neatradām! Mēs neesam tik gudri!

PELE. Kā nu kurš! Es piemēram – esmu!

CŪCIŅA. Nu tad meklē!

PELE. Un meklēšu ar!

ŪPIS. Nestrīdieties – meklēsim visi!

CŪCIŅA. Patiešām – meklēsim visi! (*lellei*) Vai tu arī meklēsi kopā ar mums?

LELLE. Es nezinu...

ČŪSKA. Viņa nemeklēs! Varu derēt!

LELLE. Nē, es meklēšu!

CŪCIŅA. Bravo! Annija meklēs kopā ar mums! Uz priekšu!

LELLE. Uz priekšu!

PELE. Pagaidiet! Uz kurieni – uz priekšu?

ŪPIS. Patiešām – uz kurieni – uz priekšu? Varbūt labāk – uz atpakaļu? Uz priekšu mēs jau bijām. Tur nekā nav!

CŪCIŅA. Nu tad uz atpakaļu!

LELLE. Uz atpakaļu!

PELE. Pagaidiet! Uz kādu atpakaļu? Tādas atpakaļas nemaz nav!

ŪPIS. Kā nav? Bet kā tad sauc to, kas nav uz priekšu?

PELE. To sauc par asti!

ŪPIS. Nu tad iesim uz asti!

PELE. Nē, neiesim vis uz asti! Iesim uz virtuvi! Tur mēs vēl nebijām!

CŪCIŅA. Patiešām – iesim uz virtuvi!

LELLE. Uz virtuvi – aiziet!

PELE. Pagaidiet, pagaidiet! Vai tad ir ievēlēts jauns pārgājiena vadītājs? Kopš kura laika!

ŪPIS. Nē – nav ievēlēts...

PELE. Tad laikam gan pārgājiena vadītājs esmu es nevis lelle Annija!

LELLE. Protams, ka tu! Es jau nemaz netaisos vadīt nekādu pārgājieni!

CŪCIŅA. Jā – viņa vienkārši nāks kopā ar mums!

PELE. Tie, kas nāk kopā – turas aizmugurē, cik zināms! Bet pa priekšu iet pārgājiena vadītājs!

CŪCIŅA. Nu ja – pārgājiena vadītājs pa priekšu, mēs visi pārējie aiz viņa! Nu – ar dziesmu!

PELE. Ar dziesmu – soļos marš!

Dziedādami aizsoļo.

OTRAIS CĒLIENS

1. skats

Tuvojas pārgājiena dziesma. Čūska Zane izvelk no paslēptuves balonu, piepūš un uzraksta uz tā "Lellei Annijai". Iznāk pārgājiena dalībnieki.

PELE. Stāt! Skaidrs ir viens – virtuvē balonu nav! Vai ir kādi jautājumi?

CŪCIŅA. Nav!

ŪPIS UN LELLE. Nav!

PELE. Kādi būtu priekšlikumi?

ŪPIS. Iesim uz priekšnamu!

LELLE. Jā, patiešām – varbūt, ka baloni ir noslēpti priekšnamā!

CŪCIŅA. Nu tad – uz priekšnamu! Ar dziesmu!

PELE. Ar dziesmu – soļos – marš!

Pārgājiena dalībnieki dziedādami aizsoļo. Čūska Zane izvelk no paslēptuves vēl vienu balonu, piepūš, uzraksta "Ūpim Leonardam". Uznāk pārgājiena dalībnieki.

PELE. Ejam tālāk! Uz vannasistabu!

PĀRGĀJIENA DALĪBNIKI. Uz vannasistabu! Uz vannasistabu!

Pārgājiena dalībnieki dziedādami aizsoļo. Čūska Zane piepūš vēl vienu balonu un uzraksta "Cūciņai Lonijai". Uznāk pārgājiena dalībnieki.

PELE. Uz priekšu! Uz priekšu! Vēlreiz uz priekšnamu!

PĀRGĀJIENA DALĪBNIKI. Uz priekšnamu! Uz priekšnamu!

Pārgājiena dalībnieki dziedādami aizsoļo. Čūska Zane piepūš ceturto balonu un uzraksta "Pelei Imperiālijai", nomet šo balonu zemē. Uznāk pārgājiena dalībnieki.

PELE. Un tagad – aiziet atpakaļ uz vannasistabu! Tur ir interesanti!

CŪCIŅA. Jā – uz vannasistabu! Ar dziesmu!

LELLE. Balons!!!

PĀRGĀJIENA DALĪBNIKI. Kur?

LELLE. Tur! Balons! Manā mīļākajā krāsā!

PELE. Stāviet!... Nepārsteigsimies! Tā var būt provokācija!

CŪCIŅA. Kas?

LELLE. Nē taču – tas ir balons! Es redzu!

ŪPIS. Arī balons var būt provokācija! Provokācija nozīmē ārkārtīgi neglītu rīcību.

PELE. Nu, lūk! Tāpēc es, kā pārgājiena vadītājs, nozīmēju ūpi Leonardu izlūkos!

ŪPIS. Tas ir ļoti atbildīgs pasākums. Es eju!

CŪCIŅA. Uzmanies – balons var būt saindēts!

ŪPIS. Ar to es rēķinos. (Pieiet pie balona un nolaiza to.) Nē, nav saindēts! Te ir kaut kas rakstīts.

PELE. Lasi! Es tev norādu!

ŪPIS. Te ir rakstīts “Pelei Imperiālijai”...

PELE. Pelei Imperiālijai?!... Tas ir – man!... Es esmu pele Imperiālija! Tas ir mans balons! Dod šurp!

ŪPIS. Uzmanies! Tā var būt provokācija!

PELE. Kāda tur provokācija, ja te ir skaidri rakstīts – “Pelei Imperiālijai”!

CŪCIŅA. Vai tagad tu savu balonu atdosi lellei Annijai?

PELE. Kāpēc? Tas taču ir mans balons! Uz tā viss ir skaidri rakstīts!

CŪCIŅA. Bet lelle Annija taču nomirs, ja nedabūs balonu!

PELE. Es saprotu! Ja gadījumā mums būtu laimējies atrast nevienam nepiederošu balonu, tādu – bez uzraksta – tad es bez vārda runas to atdotu lellei Annijai. Bet šis taču ir ar uzrakstu! Tātad tam ir īpašnieks! To nevar atdot kuram katram!

CŪCIŅA. Bet lelle Annija taču nav kurš katrs! Viņa nomirs, ja nedabūs balonu!

PELE. Tas nozīmē, ka jums ir jārikojas, nevis jāstāv muti atplētušiem! Nu, aši – meklējiet balonu, kurš nevienam nepieder!

Citiem nemanot, čūska Zane nomet balonus cūciņai Lonijai un ūpim Leonardam.

ŪPIS. Bet kur lai mēs meklējam tos balonus?

PELE. Kur gribat! Man balons ir – tagad jūsu pienākums ir atrast balonu lellei Annijai!

CŪCIŅA. Re, kur ir! Re, kur ir vēl viens balons!

ŪPIS. Un, re, kur vēl!

Abi metas pie baloniem.

ŪPIS (*lasa*). “Cūciņai Lonijai”.

CŪCIŅA (*lasa*). “Ūpim Leonardam”.

ŪPIS (*cūciņai*). Tas tev.

CŪCIŅA (*ūpim*). Tas tev.

Abi samainās ar baloniem.

CŪCIŅA (*sniedz savu balonu lellei*). Lūdzu!

ŪPIS (*sniedz savu balonu lellei*). Bet tas tev no manis – tikai nemirsti!

LELLE. Kā tad tā?... Jums ir baloni, bet man nav?...

ŪPIS. Tāpēc jau mēs tev dodam!

CŪCIŅA. Nu ja!

LELLE. Man nevajag... Ja jau kāds par visiem ir padomājis... bet tikai par mani nav padomājis... (*raud*)

PELE. Lellei Annijai ir pilnīga taisnība! Jūs abi rīkojaties zemiski! Jūsu rīcība ir provokātoriska! Kāds jums ir uzdāvinājis balonus, bet jūs tos tagad gribat uzdāvināt kaut kādai lelei Annijai!

LELLE. Es neesmu kaut kāda!

PELE. Nē, tu esi gan kaut kāda! Ja jau kāds ir uzdāvinājis visiem balonus, bet tev nē, tad skaidrs, ka tu esi kaut kāda!

LELLE. Nē, es neesmu kaut kāda!

PELE. Nē – esi! Tu, vai nu slikti uzvedies, vai citādi kaut kā tamlīdzīgi!

LELLE. Kā – citādi kaut kā tamlīdzīgi?

PELE. Es nezinu! Bet ir, acīmredzot, tādi, kas zina!

Cūciņa un Ūpis tikmēr ir uzrakstījuši uz saviem baloniem “Lellei Annijai”

ŪPIS (lelei). Tas tev! Redzi – te ir rakstīts – “Lellei Annijai”.

CŪCIŅA. Jā – un te arī ir rakstīts “Lellei Annijai”!

LELLE. Vai tiešām tur tā ir rakstīts?

ŪPIS. Lasi!

LELLE. Un uz abiem baloniem?...

CŪCIŅA. Nu lasi taču! Lasi!

LELLE (lasa). Lellei Annijai... pareizi... un te... lelei Annijai! Arī pareizi! Urrā! Nu ir skaidrs, ka es vairs nemiršu!

CŪCIŅA un ŪPIS (lēkā klaigādami). Urā! Lelle Annija vairs nemirs! Urā!

PELE. Annij, vai es drīkstu tev uzdāvināt savu balonu?

LELLE. Bet tas taču ir tavs!

PELE. Jā... bet es nelāgi jūtos... Ja tu pieņemsi no manis šo dāvanu... tad varbūt es jutīšos labāk...

LELLE. Labi. Paldies tev, pele Imperiālīja!

PELE. Un tici – tā nav provokācija!

LELLE. Es ticu!

Čūska no met ceturto balonu ar uzrakstu “Lellei Annijai”.

LELLE. Vai!... Kas tas?...

PELE. Tas ir balons... (*paceļ*) Un uz tā rakstīts – “Lellei Annijai”!

LELLE. Kā?... Atkal man?... Bet jums?... Ziniet ko – te ir tieši četri baloni! Katram pa vienam! Ņemiet! (*dala balonus*)

ŪPIS. Man tas viss liekas aizdomīgi...

LELLE. Nē taču! Es patiešām to no visas sirds!

ŪPIS. To es zinu. Aizdomīgi man liekas kas cits. No kurienes te uzradās šie baloni? Visu laiku taču te neviena balona nebija! Vai tie no gaisa varbūt nokrita?

Visi skatās uz augšu.

CŪCIŅA. Vai ziniet ko... tur augšā ir tikai čūska Zane...

ŪPIS. Nu, nu – man arī tas liekas aizdomīgi!

LELLE. Čūska Zane, vai tu mums tos balonus uzdāvināji?

ČŪSKA. Nē!

LELLE. Nē, Zane tā nav.

PELE. Muļķības! Man ir aizdomas, ka viņa vienkārši neatzīstas! Vajag viņu nopratināt!

CŪCIŅA. Un kā tad tu to izdarīsi?

PELE. Lai ūpis Leonards to izdara! Viņš ir pats slīpētākais no mums visiem!

ŪPIS. Labi... Es mēģināšu... Kā tu domā, čūska Zane... cik ir divi reiz divi?

ČŪSKA. Četri.

VISI. Nu?

ŪPIS. Četri.

PELE. Nē taču! Ne jau to tev vajadzēja uzzināt! Tev vajadzēja uzzināt, vai čūska Zane mums nav kādu balonu uzdāvinājusi.

ŪPIS. Labi. Es mēģināšu... Cienītā čūska Zane, kā tu domā...

ČŪSKA. Divi reiz divi ir četri!

ŪPIS. Viņa paliek pie sava.

PELE. Bet tu mēģini vēlreiz!

LELLE un CŪCIŅA. Mēģini vēlreiz!

ŪPIS. Labi – es mēģināšu... Vai tu neesi mums kādu balonu uzdāvinājusi, cienītā čūska Zane?

ČŪSKA. Ha – ha – ha!

ŪPIS. Viņa teica – ha, ha, ha!

PELE. Tas nozīmē, ka viņa par mums smejas! Es ierosinu čūsku Zani noķert un sasiet mezglā!

LELLE. Es nepiekrītu!

CŪCIŅA. Es arī nē!

ŪPIS. Es arī nē – kurš viņu sies vaļā?

PELE. Gluži manas domas! Tā būtu provokatoriska rīcība, jo skaidrs, ka tieši čūska Zane ir tā, kura mums uzdāvināja šos brīnišķīgos balonus! Es ierosinu – tā kā čūska Zane pati ir palikusi bez baloniem – uzdāvināt visus mūsu balonus čūskai Zanei! Es, kā cildenākā no klātesošajiem, rādu jums visiem atdarināšanas cienīgu piemēru! Lūdzu, čūska Zane! (*pasniedz balonu*)

PĀRĒJIE. (*sekodami peles piemēram*) Lūdzu, čūska Zane!

ČŪSKA. Ko vajag?

PĀRĒJIE. Tas tev!

ČŪSKA. Man nevajag!

LELLE. Un ko tev vajag?

PĀRĒJIE. Jā – ko tev vajag?

ČŪSKA. Neko!

CŪCIŅA. Jā, bet kur lai to dabū?

ČŪSKA. Vai jūs visi nevarētu kādu brīdi likt mani mierā un netraucēt gulēt?

PELE. Es zinu – nodziedāsim čūscai šūpuļdziesmiņu!

CŪCIŅA. Es! Es zinu! (*dzied*)

Čuči, čūska Zane, čuči!
Lai tev saldie sapņu kluči
Lieliem blāķiem virsū nāk,
Skaisti izrādīties sāk!

ŪPIS. Un šito arī varbūt tu pati sacerēji?

CŪCIŅA. Protams, ka pati!

PELE. Kaut kā negribas vis ticēt...

ŪPIS. Man arī negribas.

LELLE. Bet es ticu!

CŪCIŅA. Nu – un tagad dziedāsim visi kopā!

PELE. Trīs – četri!

Visi dzied, cik skaļi var.

ČŪSKA. Vai jūs tiešām nevarat klusāk?!

PELE. Nu varam taču! Varam! Un tagad – ļoti, ļoti klusi – trīs četri!

Visi klusu dziedot aizlavās no skatuves.

PELE. Izrāde beigusies, jo čūska Zane ir aizmigusi. Tagad visi klusiņām izlavieties no zāles lai viņu nepamodinātu, bet pirms tam tā klusiņām aplaudējiet, lūk tā!... Ļoti labi – uzredzēšanos...